

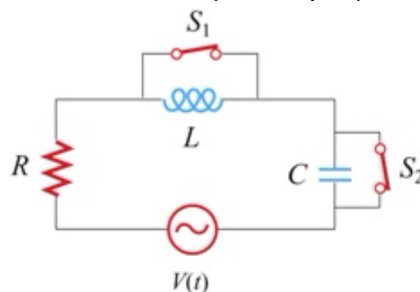
ΦΥΣ. 112

8^ο (και τελευταίο) ΣΕΤ ΑΣΚΗΣΕΩΝ

Επιστροφή 01.12.2023

1. Θεωρήστε το κύκλωμα του διπλανού σχήματος. Η πηγή του εναλλασσόμενου ρεύματος προσφέρει στο κύκλωμα τάση $V = V_0 \sin(\omega t)$. Αν οι διακόπτες S_1 και S_2 είναι αρχικά κλειστοί, βρείτε τις ακόλουθες ποσότητες αγνοώντας φαινόμενα μετάβασης και υποθέστε ότι R , L , V_0 και ω είναι γνωστά. (α) Το ρεύμα $I(t)$ συναρτήσει του χρόνου. (β) Τη μέση ισχύ που μεταφέρεται στο κύκλωμα. (γ) Το ρεύμα συναρτήσει του χρόνου μετά από μεγάλο διάστημα αφότου ο διακόπτης S_1 έχει ανοίξει. (δ) Την χωρητικότητα C του πυκνωτή όταν έχει περάσει μεγάλο χρονικό διάστημα αφότου οι δύο διακόπτες έχουν ανοίξει και η τάση είναι σε φάση με το ρεύμα. (ε) Την εμπέδισή του κυκλώματος όταν οι δύο διακόπτες S_1 και S_2 είναι ανοικτοί. (στ) Τη μέγιστη ενέργεια που είναι αποθηκευμένη στον πυκνωτή και στο πηνίο κατά την διάρκεια των ταλαντώσεων. (ζ) Την διαφορά φάσης μεταξύ ρεύματος και τάσης αν η συχνότητα της τάσης $V(t)$ διπλασιαστεί. (η) Την συχνότητα στην οποία η επαγωγική αντίσταση X_L είναι ίση με το μισό της χωρητικής αντίστασης X_C .

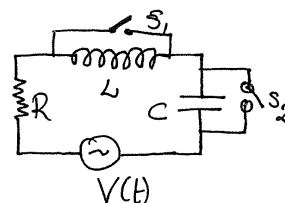

(α) Όταν και οι δύο διακόπτες είναι κλειστοί τότε

το ρεύμα διαρρέει την αντίσταση R και παρακάμπτει

τον πυκνωτή και το πηνίο οπότε η ολική εμπέδισή του

κυκλώματος είναι αμελής: $Z = R$ οπότε: $I_R(t) = \frac{V_0}{R} \sin(\omega t)$

(β) Η μέση ισχύς που καταναλώνεται είναι:

$$\langle P(t) \rangle = \langle I_R(t) V(t) \rangle = \frac{V_0^2}{R} \langle \sin^2(\omega t) \rangle = \frac{V_0^2}{2R}$$

(γ) Αν ανοίξει ο διακόπτης S_1 , τότε μετά από μεγάλο χρονικό διάστημα, το ρεύμα που διαρρέει το κύκλωμα είναι: αυτό που περνά από την αντίσταση R , το πηνίο L και το βραχυκύκλωμα του S_2 . Οπότε η ολική εμπέδισή στην περίπτωση αυτή

$$Z = \sqrt{R^2 + X_L^2} = \sqrt{R^2 + L^2 \omega^2}$$

Η διαφορά φάσης θα είναι: $\phi = \tan^{-1}\left(\frac{X_L}{R}\right) = \tan^{-1}\left(\frac{L\omega}{R}\right)$ ακολουθεί αν τάση

$$\text{Το ρεύμα θα είναι: } I(t) = I_0 \sin(\omega t - \phi) = \frac{V_0}{Z} \sin(\omega t - \phi) = \frac{V_0}{\sqrt{R^2 + L^2 \omega^2}} \sin(\omega t - \tan^{-1}\left(\frac{L\omega}{R}\right))$$

Αν η αντίσταση R είναι μηδενική, τότε $\phi = \pi/2$ οπότε έχουμε καθαρά ενεργητική αντίσταση.

(δ) Όταν και οι δύο συνιστώσες είναι ανυψωτές, τότε έχουμε την περίπτωση ενός RLC κυκλώματος. Η διαφορά φάσης ϕ μεταξύ ρεύματος και τάσης είναι:

$$\phi = \tan^{-1} \left(\frac{X_L - X_C}{R} \right) = \tan^{-1} \left(\frac{\omega L - \frac{1}{\omega C}}{R} \right)$$

Αν η τάση και το ρεύμα είναι σε φάση, $\phi = 0$, τότε $\tan \phi = 0 \Rightarrow \omega L - \frac{1}{\omega C} = 0 \Rightarrow$
 $\Rightarrow \omega_0 L = \frac{1}{C \omega_0} \Rightarrow C = \frac{1}{L \omega_0^2}$

(ε) Όταν και οι δύο συνιστώσες είναι ανυψωτές, το σύστημα βρίσκεται σε συντονισμό όταν $X_L = X_C$ οπότε η ολική εφ' όλης εφεύδου είναι ωφέλιμη: $Z = R = \sqrt{R^2 + (\omega L - \frac{1}{\omega C})^2}$

(στ) Η ηλεκτρική ενέργεια που αποθηκεύεται στον πυκνωτή είναι:

$$U_E = \frac{1}{2} C V_C^2 = \frac{1}{2} C (I X_C)^2$$

Γίνεται μέγιστη, όταν το ρεύμα παίρνει την μέγιστη τιμή I_0 , οπότε:

$$U_E^{\max} = \frac{1}{2} C I_0^2 X_C^2 = \frac{1}{2} \left(\frac{V_0}{R} \right)^2 \frac{1}{\omega_0^2 C} \Rightarrow U_E^{\max} = \frac{1}{2} \frac{V_0^2}{R^2} \frac{L \omega_0^2}{\omega_0^2 C} \Rightarrow U_E^{\max} = \frac{1}{2} \frac{V_0^2 L}{R^2}$$

(ζ) Η μέγιστη ενέργεια που αποθηκεύεται στο πηνίο είναι:

$$U_L^{\max} = \frac{1}{2} L I_0^2 = \frac{1}{2} L \frac{V_0^2}{R^2}$$

(η) Αν η συχνότητα της πηγής είναι διπλασιαστεί, $\omega = 2\omega_0 = \frac{2}{\sqrt{LC}}$ τότε η φάση

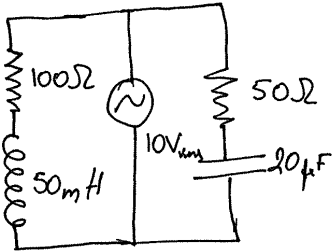
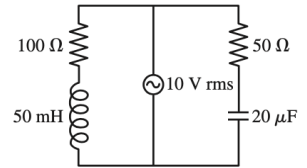
$$\phi = \tan^{-1} \left(\frac{\omega L - \frac{1}{\omega C}}{R} \right) = \tan^{-1} \left(\frac{\frac{2}{\sqrt{LC}} L - \frac{\sqrt{LC}}{2C}}{R} \right) = \tan^{-1} \left(\frac{2LC - LC}{2RC\sqrt{LC}} \right) = \tan^{-1} \left(\frac{LC}{2RC\sqrt{LC}} \right)$$

$$\Rightarrow \phi = \tan^{-1} \left[\frac{3}{2R} \sqrt{\frac{L}{C}} \right]$$

(θ) Αν η επαγωγική αντίσταση γίνει ίση με το τεταμένο της γραμμής: $X_L = \frac{1}{2} X_C \Rightarrow$

$$\Rightarrow \omega L = \frac{1}{2} \frac{1}{\omega C} \Rightarrow \omega^2 = \frac{1}{2LC} \Rightarrow \omega = \frac{1}{\sqrt{2LC}} \Rightarrow \omega = \frac{\omega_0}{\sqrt{2}}$$

2. Βρείτε το ρεύμα που προσφέρει η πηγή εναλλασσόμενου ρεύματος στο κύκλωμα του διπλανού σχήματος όταν (α) η συχνότητα είναι πολύ μικρή και (β) όταν η συχνότητα είναι πολύ μεγάλη.

Όταν η συχνότητα είναι μικρή $X_C = \frac{1}{\omega C}$ γίνεται πολύ μεγάλη και η επαγωγική αντίσταση $X_L = L\omega$ γίνεται πολύ μικρή. Επομένως ο κλάδος με τον πυκνωτή έχει πολύ μεγάλη επιρροή και σαν αποτέλεσμα το περισσότερο ρεύμα περνά από τον κλάδο με το πηνίο.

Όταν η συχνότητα γίνεται μεγάλη, ο πυκνωτής συμπεριφέρεται ως βραχυκύκλωση και το πηνίο ως διακύπηση και επομένως το περισσότερο ρεύμα διέρχεται από τον κλάδο του πυκνωτή.

(α) Για ω μικρή τότε ο κλάδος του πηνίου και της αντίστασης είναι:

$$Z = \sqrt{R_{100}^2 + (L\omega)^2} \approx R_{100}$$

$$\text{Το ρεύμα θα είναι: } I_{rms} = \frac{V_{rms}}{Z} = \frac{10V}{100} \Rightarrow I_{rms} = 0.1A$$

(β) Όταν ω γίνεται πολύ μεγάλη: $Z = \sqrt{R_{50}^2 + \left(\frac{1}{C\omega}\right)^2} \approx R_{50}$ οπότε το ρεύμα

$$\text{θα είναι } I_{rms} = \frac{V_{rms}}{Z} = \frac{10V}{50\Omega} \Rightarrow I_{rms} = 0.2A$$

3. Για έναν τηλεοπτικό σταθμό έχει δοθεί το εύρος συχνοτήτων 54 – 60 MHz για την λειτουργία του. Ένα κύκλωμα RLC σε σειρά που είναι τοποθετημένο σε μια τηλεόραση συντονίζεται με το σήμα του τηλεοπτικού σταθμού στο μέσο του εύρους των παραπάνω συχνοτήτων. Το κύκλωμα της τηλεόρασης χρησιμοποιεί ένα πυκνωτή χωρητικότητας 16pF . (α) Ποια είναι η τιμή της αυτεπαγωγής L . (β) Για τη σωστή λειτουργία του κυκλώματος, το ρεύμα το οποίο διαρρέει το κύκλωμα στο εύρος των συχνοτήτων εκπομπής του τηλεοπτικού σήματος, θα πρέπει να είναι 50% του ρεύματος που αντιστοιχεί στη συχνότητα συντονισμού. Ποια είναι η ελάχιστη δυνατή τιμή της αντίστασης R του κυκλώματος;

$$(α) \text{ Η συχνότητα συντονισμού είναι } f_0 = 57\text{MHz} = \frac{1}{2\pi\sqrt{LC}} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow L = \frac{1}{4\pi^2 f_0^2 C} \Rightarrow L = \frac{1}{4\pi^2 (57 \times 10^6 \text{Hz})^2 (16 \times 10^{-12} \text{F})} \Rightarrow L = 0.487 \mu\text{H} \Rightarrow \underline{L = 0.49 \mu\text{H}}$$

$$(β) \text{ Σύμφωνα με την άσκηση, έχουμε ότι } I = \frac{1}{2} I_{\text{εωκ}} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \frac{\varepsilon_0}{\sqrt{R^2 + (X_L - X_C)^2}} = \frac{1}{2} \frac{\varepsilon_0}{R} \Rightarrow R^2 + (X_L - X_C)^2 = 4R^2 \Rightarrow \left(L\omega - \frac{1}{C\omega} \right)^2 = 3R^2$$

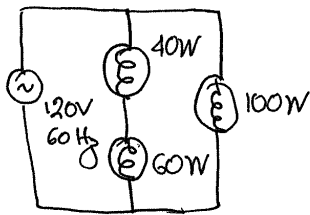
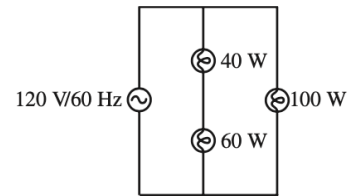
$$\Rightarrow L\omega - \frac{1}{C\omega} = \sqrt{3} R \Rightarrow R = \frac{1}{\sqrt{3}} \left[2\pi (60 \times 10^6 \text{Hz}) (0.487 \mu\text{H}) - \frac{1}{2\pi (60 \times 10^6 \text{Hz}) (16 \times 10^{-12} \text{F})} \right]$$

$$\Rightarrow R = \frac{1}{\sqrt{3}} [183.70 \Omega - 165.79 \Omega] \Rightarrow \underline{R = 10.3 \Omega}$$

$$\text{Για συχνότητα } f = 54\text{MHz}, \text{ τότε } \underline{R = 10.9 \Omega}.$$

Επομένως αυτή η αντίσταση είναι και η μικρότερη δυνατή ώστε το κύκλωμα να δουλεύει για όλο το εύρος των συχνοτήτων. Έτσι $\underline{R_{\min} = 10.9 \Omega}$

4. Οι λαμπτήρες του κυκλώματος του διπλανού σχήματος χαρακτηρίζονται ως $40W$, $60W$ και $100W$ και συνδέονται με μια πηγή εναλλασσόμενης τάσης $120V/60Hz$. Βρείτε το ρυθμό με τον οποίο ενέργεια καταναλώνεται στην αντίσταση του κάθε λαμπτήρα.

Κάθε λαμπτήρας είναι χαρακτηρισμένος ώστε να λειτουργεί με ισχύος κατασκευαστικής ισχύος σύμφωνα με τα αναγραφόμενα.

Επομένως $40W$ λαμπτήρας καταναλώνει $40W$ ισχύς σε τάση $V_{rms} = 120V$. Η αντίσταση του λαμπτήρα θα είναι:

$$R_{40W} = \frac{V_{rms}^2}{P_{40W}} = \frac{120 \cdot 120}{40} \Rightarrow R_{40W} = 360 \Omega$$

Όμοια για τους άλλους 2 λαμπτήρες, θα έχουμε:

$$R_{60W} = \frac{V_{rms}^2}{P_{60W}} = \frac{120 \cdot 120}{60} \Rightarrow R_{60W} = 240 \Omega$$

και για τον $R_{100W} = \frac{120 \cdot 120}{100} \Rightarrow R_{100W} = 144 \Omega$

Το ρεύμα που διαρρέει τον κλάδο με τους λαμπτήρες των $40W$ και $60W$ είναι:

$$I_{rms} = \frac{120V}{600 \Omega} \Rightarrow I_{rms} = 0.2A$$

Η διαφορά δυναμικού στα άκρα κάθε λαμπτήρα του κλάδου αυτού, θα είναι:

$$V_{R_{40W}} = I_{rms} R_{40W} = (0.2A)(360 \Omega) \Rightarrow V_{R_{40W}} = 72V$$

$$V_{R_{60W}} = I_{rms} R_{60W} = (0.2A)(240 \Omega) \Rightarrow V_{R_{60W}} = 48V$$

Η διαφορά δυναμικού στα άκρα του λαμπτήρα των $100W$ είναι: $V_{100W} = 120V$

Η ισχύς που καταναλώνεται στις δύο αντιστάσεις των λαμπτήρων $40W$ & $60W$

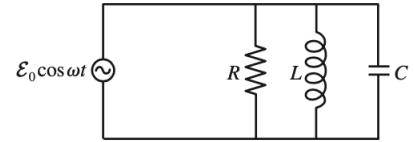
$$\text{είναι } P_{40} = V_{40} I_{40} = (72V)(0.2A) = 14W \text{ και } P_{60} = V_{60} I_{60} = (48V)(0.2A) = 9.6W$$

Η ισχύς στον λαμπτήρα των $100W$ θα είναι $P_{100} = \frac{V_{100}^2}{R_{100}} = \frac{120 \cdot 120}{144} \Rightarrow P_{100} = 100W$

5. Θεωρήστε το κύκλωμα του διπλανού σχήματος όπου τα στοιχεία RLC είναι συνδεδεμένα παράλληλα μεταξύ τους.

(α) Δείξτε ότι το ρεύμα που προσφέρεται από την πηγή δίνεται

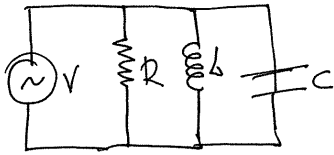
$$\text{από: } I = \varepsilon_0 \sqrt{\frac{1}{R^2} + \left(\frac{1}{X_L} - \frac{1}{X_C}\right)^2}$$

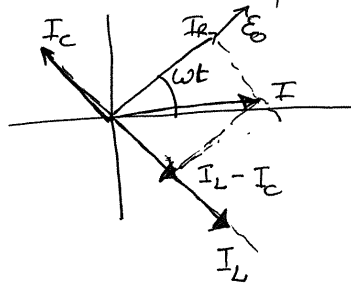
(β) Ποιο είναι το ρεύμα στο όριο $\omega \rightarrow 0$ και $\omega \rightarrow \infty$;

(γ) Βρείτε την συχνότητα στην οποία η ένταση του ρεύματος γίνεται ελάχιστη.

(δ) Κάντε ένα γράφημα της έντασης του ρεύματος συναρτήσει της γωνιακής συχνότητας ω .

Το διάνυσμα των ρευμάτων που διαρρέουν
αυτο το RLC παράλληλο κύκλωμα είναι :

Θα έχουμε:

$$(α) \quad I^2 = I_R^2 + (I_L - I_C)^2 \Rightarrow \left(\frac{\varepsilon_0}{Z}\right)^2 = \left(\frac{\varepsilon_0}{R}\right)^2 + \left(\frac{\varepsilon_0}{\omega L} - \frac{\varepsilon_0}{1/\omega C}\right)^2 \Rightarrow \frac{1}{Z^2} = \frac{1}{R^2} + \left(\frac{1}{L\omega} - \omega C\right)^2$$

$$\text{Εφόσον } I = \frac{\varepsilon_0}{Z} \Rightarrow I = \varepsilon_0 \sqrt{\frac{1}{R^2} + \left(\frac{1}{L\omega} - \omega C\right)^2}$$

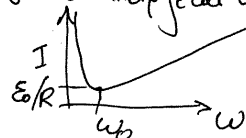
(β) Καθώς $\omega \rightarrow 0$, $\omega L \approx 0$ και επομένως $I \rightarrow \infty$. Αντιστρόφως γίνεται βραχυκύκλωμα για την τάση του τροφοδοτητή. Καθώς $\omega \rightarrow \infty$ το $I \rightarrow \infty$ γιατί ο πυκνωτής γίνεται βραχυκύκλωμα για το ε_0 .

(γ) Για να βρούμε τη συχνότητα για την οποία το ρεύμα γίνεται ελάχιστο:

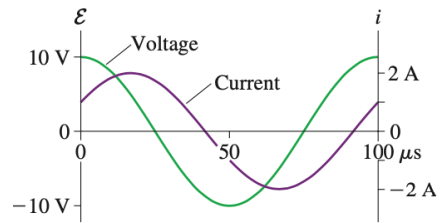
$$\frac{dI}{d\omega} = 0 \quad \text{οπότε θα έχουμε: } \frac{dI}{d\omega} = 0 = \frac{\varepsilon_0 \left(\frac{1}{R}\right) 2 \left(\frac{1}{L\omega} - \omega C\right) \left(-\frac{1}{\omega^2 L} - C\right)}{\left(\frac{1}{R^2} + \left(\frac{1}{L\omega} - \omega C\right)^2\right)^{3/2}} \Rightarrow$$

$$\frac{1}{\omega L} - \omega C = 0 \Rightarrow \omega^2 = \frac{1}{LC} = \omega_0^2 \Rightarrow \omega_0 = \frac{1}{\sqrt{LC}} \quad \text{Η συχνότητα αποσβένει είναι ίδια με αυτή του RLC σε σειρά.}$$

(δ) Το ρεύμα είναι ελάχιστο όταν $\omega = \omega_0$ και ανεβγίεται όταν $\omega \rightarrow 0$ ή $\omega \rightarrow \infty$. Το γράφημα θα έχει τη μορφή

6. Το διπλανό σχήμα δείχνει τα γραφήματα του ρεύματος και της τάσης σε ένα κύκλωμα RLC σε σειρά. (α) Ποια η αντίσταση R του κυκλώματος; (β) Αν η αυτεπαγωγή $L = 200 \mu H$ βρείτε τη συχνότητα συντονισμού.

(α) Σε ένα κύκλωμα RLC η φάση ϕ είναι θετική όταν το ρεύμα ακολουθεί την τάση. Επομένως από το χρονοδιάγραμμα της τάσης και του ρεύματος μπορούμε να δούμε ότι:

$$E_0 = 10V, I = 2A, f = \frac{1}{100\mu s} \Rightarrow f = 10.0 kHz$$

Το ρεύμα έχει τη μέγ. τιμή του όταν $t=0$ και επομένως $\frac{1}{2} = \cos\phi \Rightarrow$
 $\Rightarrow \underline{\underline{\phi = 60^\circ}}$

$$\text{Έτσι θα ισχύει: } \tan(60^\circ) = \frac{\omega L - \frac{1}{\omega C}}{R} \Rightarrow \omega L - \frac{1}{\omega C} = R \tan(60^\circ) \Rightarrow$$

$$\Rightarrow X_L - X_C = R \tan(60^\circ).$$

$$\text{Αλλά } I = \frac{E_0}{Z} = \frac{E_0}{\sqrt{R^2 + (X_L - X_C)^2}} \Rightarrow I = \frac{E_0}{\sqrt{R^2 + R^2 \tan^2(60^\circ)}} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow R = \frac{10V}{2A} \frac{1}{\sqrt{1 + \tan^2(60^\circ)}} \Rightarrow \underline{\underline{R = 2.5 \Omega}}$$

(β) Η συχνότητα συντονισμού θα είναι: $\omega_0 = \frac{1}{\sqrt{LC}}$

$$\text{Αλλά } \omega L - \frac{1}{\omega C} = R \tan(60^\circ) \Rightarrow \omega L \left(1 - \frac{1}{\omega^2 LC}\right) = R \tan(60^\circ) \Rightarrow \omega_0^2 = \omega^2 \left[1 - \frac{R \tan(60^\circ)}{\omega L}\right]$$

$$\text{Εφόσον } \omega = 2\pi(10 \times 10^3 \text{ Hz}) \text{ και } L = 200 \mu H, \text{ έχουμε } \omega_0 = 5 \times 10^4 \text{ rad/s} \Rightarrow f_0 = \frac{\omega_0}{2\pi} = 8.2 \text{ kHz}$$

Το αποτέλεσμα είναι αναμενόμενο αφού η διαφορά φάσης είναι $+60^\circ$ και επομένως χαρακτηρίζεται από την επαγωγική υπερέκταση του κυκλώματος.

7. Μια κεραία εκπέμπει ραδιοκύματα συχνότητας 1.0MHz με ισχύ 25kW . Υποθέστε ότι η ακτινοβολία αυτή εκπέμπεται ομοιόμορφα σε όλες τις διευθύνσεις. Βρείτε (α) την ένταση του κύματος 30km από την κεραία και (β) το πλάτος του ηλεκτρικού πεδίου στην απόσταση αυτή.

(α) Η ενέργεια που μεταφέρεται ανά μονάδα χρόνου από το ραδιο κύμα είναι $25\text{kW} = 25 \cdot 10^3 \text{ J/s}$.

$$\text{Η ένταση του κύματος θα είναι: } I = \frac{P}{A} = \frac{P}{4\pi r^2} = \frac{25 \times 10^3 \text{ W}}{4\pi (30 \times 10^3 \text{ m})^2} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow I = 2.2 \times 10^{-6} \text{ W/m}^2$$

(β) Από την εξίσωση της έντασης του κύματος: $I = \frac{c\epsilon_0}{2} E_0^2 \Rightarrow$

$$\Rightarrow I = 2.2 \times 10^{-6} \text{ W/m}^2 = \frac{(3 \times 10^8 \text{ m/s})(8.85 \times 10^{-12} \text{ N}^{-1} \cdot \text{m}^{-2} \cdot \text{C}^2)}{2} E_0^2 \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \boxed{E_0 = 0.041 \text{ V/m}}$$

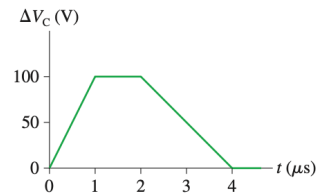
8. Ένα ηλεκτρόνιο κινείται στο χώρο με ταχύτητα $\vec{v} = 5.0 \times 10^6 \hat{i} \text{ m/s}$ και διέρχεται από ένα σημείο στο οποίο το ηλεκτρικό πεδίο είναι $\vec{E} = (2.0 \times 10^5 \hat{i} - 2.0 \times 10^5 \hat{j}) \text{ V/m}$ και το μαγνητικό πεδίο $\vec{B} = -0.10 \hat{k} \text{ T}$. Ποια η δύναμη που ασκείται στο ηλεκτρόνιο;

Από την εξίσωση της δύναμης Lorentz θα έχουμε:

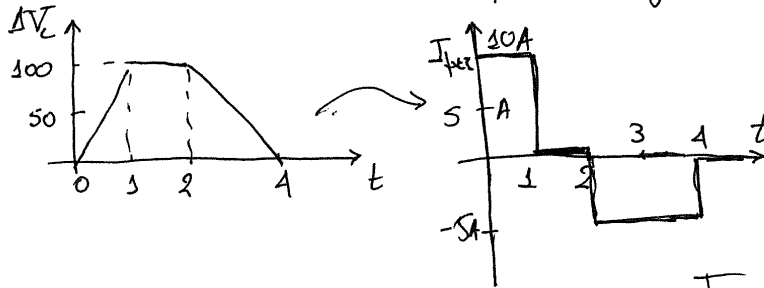
$$\vec{F} = q (\vec{E} + \vec{v} \times \vec{B}) = (-1.6 \times 10^{-19} \text{ C}) \left[2 \times 10^5 (\hat{i} - \hat{j}) \frac{\text{V}}{\text{m}} + (5 \times 10^6 \hat{i} \frac{\text{m}}{\text{s}}) \times (-0.10 \hat{k}) \right]$$

$$\Rightarrow \vec{F} = -3.2 \times 10^{-14} (\hat{i} - \hat{j}) \text{ N} - (8.0 \times 10^{-14} \hat{j}) \text{ N} = (-3.2 \times 10^{-14} \hat{i} - 4.8 \times 10^{-14} \hat{j}) \text{ N}$$

9. Το διπλανό σχήμα δείχνει τη τάση στα άκρα ενός πυκνωτή χωρητικότητας $0.10\mu F$. Κάντε το γράφημα της έντασης του ρεύματος μετατόπισης που περνά από τον πυκνωτή συναρτήσει του χρόνου.

Το ρεύμα μετατόπισης είναι ίδιο με το ρεύμα αγωγιμότητας σε κύβηρα που συνδέουν τον πυκνωτή με την πηγή.

Το ρεύμα μετατόπισης θα είναι:

$$I_{\mu EZ} = \epsilon_0 \frac{d\phi_E}{dt} = \epsilon_0 \frac{d}{dt} \left(\frac{CV}{\epsilon_0} \right) \Rightarrow$$

$$\Rightarrow I_{\mu EZ} = \epsilon_0 \frac{C}{\epsilon_0} \frac{dV}{dt} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \boxed{I_{\mu EZ} = C \frac{dV}{dt}} \Rightarrow \begin{cases} I_{\mu EZ} = 10 \cdot 10^{-6} & 0 < t < 1 \\ I_{\mu EZ} = 0 & 1 < t < 2 \\ I_{\mu EZ} = -5 & 2 < t < 4 \end{cases}$$

10. Ένας αστροναύτης μάζας 80kg βγήκε για έναν περίπατο έξω από τον διαστημικό σταθμό αλλά ξέχασε να ασφαλίσει το καλώδιο ασφαλείας και ως αποτέλεσμα έχει απομακρυνθεί από τον σταθμό κατά 5.0m . Ευτυχώς για τον ίδιο, έχει μαζί του ένα laser ισχύος 1000W εφοδιασμένο με καινούριες μπαταρίες οι οποίες μπορεί να λειτουργήσουν για 1 ώρα. Η μόνη του ελπίδα να επιστρέψει στον σταθμό είναι να επιταχυνθεί προς τον σταθμό εκπέμποντας το φως του laser προς την αντίθετη κατεύθυνση. Έχει 10-ώρες υπόλοιπο οξυγόνου. Πόσος χρόνος θα απαιτηθεί ώστε να φθάσει πίσω στον σταθμό ασφαλής;

Σύμφωνα με τον 3^ο νόμο του Νεύτωνα, η δύναμη της ακτινοβολίας που εκπέμπεται είναι ίση με την μεταβολή της ορμής που προσδίδεται, από την ακτινοβολία.

Θα έχουμε επομένως: $F = p_{\text{ακτ}} \cdot A = \frac{P}{c} = \frac{1000\text{W}}{3 \cdot 10^8 \text{ m/s}} \Rightarrow F = 3.33 \times 10^{-6} \text{ N}$

Από τον 2^ο νόμο του Νεύτωνα θα έχουμε: $a_{\text{ακτ}} = \frac{F}{m} = \frac{3.33 \times 10^{-6} \text{ N}}{80 \text{ kg}} \Rightarrow$
 $\Rightarrow a_{\text{ακτ}} = 4.167 \cdot 10^{-8} \text{ m/s}^2$

Από την κινηματική εξίσωση: $v_f = v_i + a(t_f - t_i)$ Θα έχουμε:

$v_f = 0 \text{ m/s} + (4.167 \cdot 10^{-8} \text{ m/s}^2)(3600 \text{ s}) \Rightarrow v_f = 1.500 \times 10^{-4} \text{ m/s}$
↑ χρόνος ζωής της μπαταρίας

Η απόσταση που διανύει στην 1^η ώρα λειτουργίας του laser είναι:

$v_f^2 - v_i^2 = 2a\Delta s \Rightarrow \Delta s = \frac{v_f^2 - v_i^2}{2a} = \frac{(1.500 \text{ m/s})^2 - 0 \text{ m/s}^2}{2 \cdot 4.167 \cdot 10^{-8} \text{ m/s}^2} \Rightarrow \Delta s = 0.270 \text{ m}$

Αυτή είναι η απόσταση που καλύπτει την 1^η ώρα.

Θα πρέπει να υπολογίσουμε 9 ώρες να καλύψει απόσταση: $d = 5.0\text{m} - 0.27 = 4.73\text{m}$

Στο διάστημα αυτό, η ταχύτητά του είναι σταθερή και ίση με $v_f = 1.500 \cdot 10^{-4} \text{ m/s}$ και η επιτάχυνσή του 0 m/s^2 . Επομένως θα καλύψει την απόσταση σε

χρόνο $t = \frac{d}{v} = \frac{4.73 \text{ m}}{1.5 \cdot 10^{-4} \text{ m/s}} = \frac{4.73}{1.5} \cdot 10^4 \text{ s} = 31533 \text{ s} \Rightarrow t \approx 8.76 \text{ h}$
 Άρα δίνει έγκλημα στο σαβό.